

Sarajevo, 07.02.2022. godine
Broj: 021/22

PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FBiH

- **N/R MIRSAĐ ZAIMOVIĆ, PREDSJEDAVALJUĆI**

DOM NARODA PARLAMENTA FBiH

- **N/R TOMISLAV MARTINOVIĆ, PREDSJEDAVALJUĆI**

PREDMET: Zahtjev za autentično tumačenje člana 16a. Zakona o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH

Poštovani,

U Službenim novinama Federacije BiH, broj 1/22, od 05.01.2022. godine objavljen je Zakon o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH. Dopunom se dodaje novi član 16a. kojim se propisuje obaveza Vlade FBiH da ograniči porast cijena snabdijevanja električnom energijom do 20% maksimalno.

Član 16a. izazvao je određene nejasnoće i brojna pitanja, te shodno tome Udruženje poslodavaca FBiH na osnovu člana 208. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta FBiH i člana 205. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta FBiH poziva oba doma Parlamenta FBiH da donesu autentično tumačenje člana 16a. Zakona o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH, kako je predloženo u nastavku.

Na osnovu člana 212. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08 i 26/20) i člana 210. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03, 21/09 i 24/20), Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je, na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____, donio

AUTENTIČNO TUMAČENJE

ČLANA 16a. ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

(Službene novine Federacije BiH, broj: 1/22)

1. Pod kvalifikovanim kupcem u članu 16a. Zakona o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH smatraju se svi kupci električne energije koje su snabdjevači, JP Elektroprivreda BiH d.d. i Elektroprivreda HZHB Mostar snabdijevali u 2021. godini, bez obzira jesu li ti kupci poslali zahtjev za ponudu za snabdijevanje električnom energijom, prihvatili ponudu za snabdijevanje električnom energijom i potpisali ugovor, ili nisu prihvatili ponudu za snabdijevanje električnom energijom i nisu potpisali ugovor.
2. Ograničenje porasta cijene snabdijevanja električnom energijom do 20% maksimalno, u odnosu na cijenu električne energije iz godišnjeg ugovora tog kupca u prethodnoj godini prije poskupljenja, primjenjuje se od dana stupanja na snagu Zakona o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH, odnosno od 06.01.2022. godine, na sve kvalifikovane kupce električne energije.
3. Ugovori o snabdijevanju električnom energijom kvalifikovanim kupcima, koji će biti ponuđeni na osnovu člana 16a. Zakona o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH moraju imati iste uslove snabdijevanja (npr. u pogledu termina plaćanja, promjena cijena snabdijevanja tokom ugovora, više sile) kao i ugovori o snabdijevanju električnom energijom koji su se realizovali tokom 2021. godine.
4. Ovo autentično tumačenje će se objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj i datum:

**PREDSJEDAVAJUĆI PREDSTAVNIČKOG
DOMA PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

**PREDSJEDAVAJUĆI DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Mirsad Zaimović

Tomislav Martinović

Obrazloženje

JP Elektroprivreda BiH d.d. je prvo kvalifikovanim kupcima nudila ugovore o snabdijevanju električnom energijom za rezervno snabdijevanje za dva mjeseca (januar i februar), gdje su cijene bile drastično veće i suprotne Zakonu o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH koji je donio Parlament FBiH. (Primjer ugovora o snabdijevanju električnom energijom za rezervno snabdijevanje možete vidjeti u prilogu ovog zahtjeva).

Zatim su poslodavci suočeni sa dostavljanjem ugovora o snabdijevanju električnom energijom za tržišno snabdijevanje od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. uz obavijest da se potpisani ugovori moraju dostaviti u roku od 48 sati od prijema ugovora. U dostavljenim ugovorima nalaze se dva sporna člana, član 4. i član 9.

Članom 4. utvrđuje se prag tolerancije odstupanja na mjesečnom nivou u odnosu na ugovorene količine u iznosu od +/-5 posto, što poslodavcima predstavlja veliki problem, jer nekad nije moguće predvidjeti određeni projekat, plan proizvodnje ili vremenske uslove, za poslodavce koji posjeduju solarne elektrane, a naplaćivat će im se penali u slučaju odstupanja od najavljenog. Također, član 9. je sporan jer tarifni stavovi nisu fiksni, jer u slučaju da dođe do situacije u kojoj Elektroprivreda BiH bude primorana da kupuje struju, razlika troškova se prebacuje na kupca. Odredbe ovog člana ostavljaju prostora za manipulaciju. (Primjer ponuđenog Ugovora o snabdijevanju električnom energijom za tržišno snabdijevanje možete vidjeti u prilogu ovog zahtjeva).

Sasvim je jasno da je ovakav način potpisivanja ugovora **u suprotnosti sa članom 26. Zakona o obligacionim odnosima** ("Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list RBiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) **koji propisuje da je ugovor zaključen kad su se ugovorne strane saglasile o bitnim sastojcima ugovora.** Međutim, poslodavci nisu saglasni sa članom 4. i 9. jer će realizacija ova dva člana biti teško sprovodiva u praksi i zbog toga što ostavljaju prostora za manipulaciju.

Također, JP Elektroprivreda BiH d.d. u ovom slučaju iskorištava svoj dominantni položaj na tržištu, **što je u suprotnosti sa članom 10. Zakona o konkurenciji** („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) **koji propisuje zabranu zloupotreba dominantnog položaja.** U članu 10. stav 2. tačka a) jasno je propisano da se zloupotreba dominantnog položaja posebno odnosi na direktno ili indirektno nametanje neloyalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija.

Također, kao osnovica za povećanje cijene električne energije za 20% pojedinim poslodavcima uzeta je cijena električne energije iz dvomjesečnih ugovora od prošle godine **u kojima je cijena električne energije bila već povećana za više od 20%**. Osnovica bi trebala da bude cijena električne energije iz godišnjeg ugovora tog kupca u prethodnoj godini prije poskupljenja. (I ovaj primjer ćete moći pogledati iz primjera ugovora koji ćemo dostaviti naknadno).

Napomenut ćemo da JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar nije djelovala na ovakav način, već je postupila u skladu sa Zakonom koji je donio Parlament BiH i ponudila ugovore u kojima je cijena električne energije veća za 20%. U tim ugovorima nema spornih članova 4. i 9., niti je dat kratak rok za potpisivanje kao što je to slučaj sa JP Elektroprivredom BiH d.d. Zahtijevamo isto postupanje kao što je to učinjeno od strane JP Elektroprivrede HZHB d.d. Mostar. (Primjer ugovora JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar možete vidjeti u prilogu ovog zahtjeva).

Na kraju ćemo napomenuti da je JP Elektroprivreda BiH d.d. odbila da snabdijeva ArcelorMittal, najvećeg potrošača u BiH, što će dovesti do gubitka više od 10.000 radnih mjesta.

Shodno navedenom, a kako bi se spriječila zloupotreba od strane JP Elektroprivreda BiH d.d., Parlament FBiH bi trebao donijeti tumačenje člana 16a. kako je predloženo, a razloge za to navest ćemo u nastavku:

- Ovakvo postupanje JP Elektroprivrede BiH d.d. je očigledna manipulacija za klasičnu zloupotrebu i izigravanje Zakona i nepoštivanja Parlamenta FBiH. Apsolutno je neprihvatljivo da bilo koji organ, institucija, ili pojedinac narušava volju najvišeg zakonodavnog organa vlasti u FBiH, te da ne poštuje zakone i druge propise.
- Ovakvo postupanje JP Elektroprivrede BiH d.d. za posljedicu ima zatvaranje kompanija, davanje otkaza radnicima, povećanje cijena dobara i usluga, činjenje dijela industrijske proizvodnje u Federaciji BiH (samo industrija koju električnom energijom snabdijeva JP Elektroprivreda BiH d.d.) nekonkurentnom i na domaćem (cijene ERS i Elektroprivrede HZHB značajno manje) i na inostranom tržištu (nijedna elektroprivreda zemalja iz okruženja nije ovako radikalno povećala cijene električne energije). Udruženje poslodavaca FBiH ima informaciju da su pojedine kompanije već bile prinuđene prekinuti proizvodnju i otpustiti radnike, a što će za posljedicu imati i smanjenje prihoda budžetima i vanbudžetskim fondovima.
- Ovakvo postupanje je u suprotnosti sa članom I.4. Ustava BiH, jer se njime narušava jedinstveno ekonomsko tržište BiH. Elektroprivreda HZHB Mostar nije djelovala na ovakav način, već je do februara vršila snabdijevanje električnom energijom po cijenama koje su važile za prošlu godinu, a od 01.02.2022. godine će povećati cijene za maksimalno 20% što je u skladu

sa članom 16a. Zakona o dopuni zakona o električnoj energiji u FBiH. Istovremeno, Elektroprivreda Republike Srpske je donijela odluku da će poskupljenje cijena električne energije biti između 20% i 25% i tek sa ovim povećanjem dolazi na nivo cijena koje su bile u FBiH prošle godine. Dakle, ovakvim postupanjem se stvara neravnopravan tretman između kvalifikovanih kupaca na jedinstvenom tržištu jedne države.

- Ukoliko Parlament FBiH ne donese tumačenje kako je predloženo, postoji realna opasnost da JP Elektroprivreda BiH d.d. realizuje najavljeno povećanje cijena po osnovu elemenata koji nisu bili u ugovoru za prethodnu godinu i na taj način bi potpuno postupila suprotno od namjere zakonodavca prilikom usvajanja Zakona čije se tumačenje traži. Navest ćemo primjer:

1. da realizacija člana 16a. započne tek 01.03.2022. godine čime bi prosječno godišnje povećanje cijene bilo oko 35%, što je suprotno ograničenju iz Zakona od maksimalno 20%;
2. da JP Elektroprivreda BiH d.d. u slučaju nabavke električne energije na tržištu otvori sebi prostor za povećanje cijene kvalifikovanim kupcima, čime bi te kupce totalno diskriminirala, jer eventualne troškove nabavke električne energije ne bi rasporedila na ostale kategorije kupaca i na izvoz.

- JP Elektroprivreda BiH d.d. koristi monopolski položaj, jer su elektroprivrede u FBiH svjesne da nemaju konkurenciju i korisnici su izloženi tom monopolu.

- Na kraju napominjemo da je nesumnjivo da je došlo do globalnog poremećaja, ali nijedna država u okruženju nije podigla cijenu tako radikalno kao FBiH. U svim državama iz okruženja došlo do razumnih povećanja.

I sa ovim poskupljenjem od 20% u Federaciji BiH je cijena električne energije za kvalifikovane kupce znatno veća u odnosu na cijene električne energije u Republici Srpskoj i državama okruženja.

Srdačno,

